

Lasten ja nuorten psyykinen oirehtiminen ei johdu vain palvelujen riittämättömyydestä tai vanhemmuuden kriiseistä, vaan vakavasta rakenteellisesta lainsäädännön ja asiantuntijuuden kriisistä

Lapsen itsemääräämisoikeus on viety liian pitkälle. Aikuisella tulee aina olla vastuu. Eräässä päiväkodissa kerrottiin, että itsepäinen lapsi saa mennä pihalle vesisateeseen ilman kurvaatteita, jos lapsi itse haluaa. Tämä perustuu lapsen oikeuksien, lapsen mielipiteen ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamiseen. Tämä tarjoaa varhaiskasvatuksen henkilöstön mukaan myös mahdollisuuden siihen, että lapsi oppii omien virheiden kautta. Lastenpsykologian näkökulmasta tässä tapauksessa vastuu lapsen arjen ongelmakohdista oli siirretty lapselle itselleen.

Vakavasti oireilevia lapsia ja nuoria joudutaan yhä enenevässä määrin sijoittamaan kodin ulkopuolelle, mikäli varhainen tuki ei ole ollut riittävä haasteellisessa ja vaikeassa tilanteessa ja kokonaisarvio tukee sijoituksen tarpeellisuutta.

Perhekodeissa ja muissa lasten ja nuorten yksiköissä toimintaa ohjaa lainsäädäntö, johon kaiken toiminnan tulee perustua. Mutta onko hoitoyksiköiltä viety työssä tarvittavat työkalut, jos henkilökunta eivät saa puuttua nuoren puhelimenkäyttöön, nettiikaan tai ulkona liikkumiseen, koska lainsäädäntö edellyttää nuoren itsemääräämisoikeuden kunnioittamista?

Onko niin, ettei lainsäätäjällä ole ollut ymmärrystä lasten uhmaiän ja murrosiän merkityksestä, tarpeista ja kehitystehtävistä? Jos uhmaikäisen tai murrosikäisen aikuisiin kohdistuvaa kyseenalaistamista ei ymmärretä, tuloksena on lapsen kehityksen häiriintyminen.

Nyt alkaa vahvasti näyttää siltä, että lasten ja nuorten vakavaa oireilua ylläpitävät ja vahvistavat lainsäädäntö, asiantuntijat ja systeemit, vaikka niiden pitäisi auttaa näitä lapsia. Tämänhetkisen tilanteen perusteella on tarpeen turvata hoito- ja kasvatustyön ammattilaisille riittävät puuttumisen keinot tilanteissa, joissa lapsen ja nuoren terveys ja turvallisuus ovat hänen oman toimintansa tai toisen toiminnan vuoksi uhattuina.

Pirkanmaan hyvinvointialueella ohjeistuksia on tarkennettava ja varmistettava, että yksiköissä on myös riittävä määrä henkilöstöä. Lisäksi Pirkanmaan hyvinvointialueen tulee tuoda aktiivisesti esiin epäkohtia ja välittää niitä ministeriöiden ja eduskunnan tietoisuuteen.

Keskustan valtuustoryhmä
Pirkanmaan hyvinvointialue

Marjo Mäkinen-Aakula
Sari Hassi
Minna Sarvijärvi
Hanna Holma

Linda Lähdeniemi
Reijo Koskela
Petra Schulze Steinen
Klaus Myllymäki
Katariina Pylsy